

dr. Razlaga, zdaj da mestnega župana Dežmana, nekteri mislijo na dr. Zavinška, ki poslednji čas o častnih naslovih jako hitro pleza od lestvice do lestvice.

— (Občni zbor društva „Slovenije“) je jutri (v četrtek) zvečer ob 7. uri, kakor so „Novice“ že naznanile, z dvema važnima razpravama: o volitvah mestnega odbora in o Predelski železnici, nasprotnici Loški.

— (Dramatično društvo) je v pondeljek v deželnem gledališču sklenilo svoje predstave s ponavljanjem Raimundovega „Zapravljivca“. V vseh prostorih — razen onih lóž, ki se dosledno nikoli ne odpró slovenskim igram — polno gledališče kazalo je očitno, da dobro izbrane in dobro predstavljene igre zmirom polnijo gledališče. Naj bi to častitemu ravnateljstvu dramatičnega društva strogo vodilo bilo za prihodnjo saisono! „To sami vemo“ — nam bode odgovorilo ravnateljstvo — „allein können wir gute Stücke aus der Erde stampfen, wachsen uns Dramen auf der flachen Hand?“ — Brez zamere, gospodje! one naše besede gredo le na adreso tistih, ki so tako neusmiljeno kritikovali slovenske igre, da nam je srce veselja igralo mislé na to, kako obsuti bomo kmalu po njih s klasičnimi izvirniki. Al leto je prešlo in spet leto, in celó darila so bila razpisana, pa iger le — ni! Žalibog! veliko besedi, ploda pa nič.

— (Pobirki iz časnikov.) „Tagblatt“ je spet pokazal, da ima „špiceljne“ nastavljene v cerkvi, kajti da bi kak patron njegov v cerkev šel iz družega namena, to ni misliti. Kdor tedaj izmed konfesionloserjev gré dandanes k pridigi, gré le za „špiceljna“. Na véliki petek dopoldne je v stolni cerkvi g. Kljun nemški tako izvrstno pridigoval, da smo od več strani slišali željo, naj bi ta pridiga prišla v tisku na svitlo. Pridiga ni obravnavala izrekoma nikakoršnega političnega predmeta in je le zgodovinsko segla v ono veliko dogodbo, ktere spomin katoliška cerkev obhaja véliki teden. In v tej pridigi je „Tagblattov“ špicelj najdel „geschmacklose Ausfälle politischer Natur“! Se ve da po „geschmacku“ Tagblattovskem bi pravo le to bilo, da bi se vse katoliške cerkve podrle ali saj v plesišča premenili, da bi konfesionloserji več prostora imeli tudi o postu „bale“ napravljati kakor so začeli že letos tudi v Ljubljani. Čemu neki so cerkve takim ljudem, kterim so duhovniki „privilegirte Müssiggänger“, kakor je unidan „Tagblatt“ kar naravnost rekel, in po takem škofom vindiciral imé generalov „privilegirter Müssiggänger“! Ko smo spet letos videli, kako pridno in obilo so mestjani naši obiskovali véliki teden božje grobe in se je po takem očitno kazalo, da vse agitacije „Tagblattove“ so malo zdale, koj smo si mislili, da bode razpustil žole o tej „geschmacklosigkeit“, in res je g. Kljunova pridiga morala za to psovana biti. Dandanes je ljublj. „Tagblattu“ vsaka pridiga „politična“ pridiga, kakor je tudi „Tagblattu“ tirolskemu, o katerem „Vaterl.“ po pravici pravi, da je le „im Preussenthum und Teufelsrhum gesinnungstüchtig“. Cerkev mora skrbno čuvati svoje svetinje, in če vidi, kako sovražniki njeni prav očitno rušijo vero, mora očitno se zoperstaviti takim nakanam, in mesto za to so prižnice. Tako bilo je vselej in tako mora biti še posebno dandanes. Če tega patroni „Tagblatta“ ne vedó, naj vzamejo v roke slovečega pridigarja na cesarskem dvoru dunajskem pred 200 leti P. Abrahama a Sancta Clara. Njegove pridige so bile pogostoma politične, in še se ni pozabilo, da posebno takrat, ko je Turek oblegal Dunaj in je šlo za to: ali zmaga koran ali evangelij, in je vsa Evropa svoje oči obrnjene imela na Dunaj, je P. Abraham stopil na prižnico in navdušeno govoril Dunajčanom na srce, naj se združeni zoperstavijo koranu. In njegova pridiga „Auf, ihr Christen!“ je čudeže de-

lala. Dandanes se nam ni bati Turka, al še hujšega sovražnika — brezverstva!

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja 28. marcija. — Vladni časnik je danes naznanil cesarsko potrjenje zasilne volilne postave (pravijo, da konec tega meseca bodo po vseh deželah nove volitve taci poslancev, ki niso prišli v državni zbor); isti časnik naznanja imenovanje c. k. polkovnika Horsta, ki je dozda le voditelj bil ministerstva za deželno brambo, za pravega ministra, in pa potrjenje državnega proračuna dohodkov in stroškov za letošnje leto. Stroški so šteti na 353 milijonov in 714.207 gld., dohodki pa na 353 milijonov in 776.901 gold., po takem bi dohodki presegli stroške za 62.694 gold. To je pa le na videz tako, v resnici je drugače, kajti gotovina državnih blagajnic se šteje na 18 milijonov in pol, in ti milijoni so kot dohodki šteti; tudi se bode od ostankov državnega posestva prodalo spet za $1\frac{1}{5}$ milijona, in tudi to se šteje kot dohodek. Davki ostanejo kakor so bili, redni tako kakor izredni. Znesek direktnih davkov je cenjen na $83\frac{1}{8}$ milijonov, nedirektnih pa na $178\frac{1}{8}$ milijonov, znesek colnine na $17\frac{1}{8}$ mil., dohodkov od državnega posestva na $4\frac{1}{3}$ mil., rudarstva na $4\frac{1}{5}$ mil., poštne na $13\frac{1}{3}$ mil., telegrafov na $2\frac{1}{6}$ mil. Izmed direktnih davkov je znesek zemljiškega davka cenjen na $36\frac{1}{8}$ mil., hišnega na 20 mil., pridobnine na $8\frac{1}{6}$ mil., dohodnine na $18\frac{1}{5}$ mil. Med nedirektnimi davki je davek od žganja cenjen na $7\frac{1}{7}$ mil., od vina in mošta na $3\frac{1}{8}$ mil., od piva na $19\frac{1}{7}$ mil., od mesa in klavne živine na $4\frac{1}{2}$ mil., od sladkora na $11\frac{1}{2}$ mil., od soli na $18\frac{1}{2}$ mil., od tobaka na $51\frac{1}{7}$ mil., od kolka (štempeljna) na $13\frac{1}{3}$ mil., od taks in pravnih pristojbin na $26\frac{1}{3}$ mil., od loterije na $13\frac{1}{8}$ mil., od cestnin in mostnin na $2\frac{1}{2}$ milijona.

— O vélikonočnih praznikih so vsi ministri, od prvega do zadnjega, šli okrepčat se na deželo po velikem trudu, ki so ga imeli, da so zasilno volilno postavo vrinili „Dalmatincem in Primorcem“. To je edina stvar, o kateri se raduje Auerspergovo ministerstvo — al „Reform“ po pravici trdi, da je revna stvar, če ministerstvo morale s silo (Noth) vzdržavati državni zbor.

Česko. Iz Prage. Silovitosti, ki se neprenehoma godé pri nas v volitvenih zadevah, so takošne, da pred malo tedni nikdo ne bi bil verjel, da je to mogoče. Oklic volilnega odbora, kateri česku plemstvu nasvetuje, kakošne može naj volijo za poslance, je bil v prepoved djan, pozneje pa vendar spet oproščen. V mesto Kolin je cesarski namestnik general Koller poslal cel batalijon vojakov, ki so bili vkvartirani v 16 hiš po 15 do 30 mož z ukazom, da jih mestjani morajo preživiti in oskrbeti z vsem, česar potrebujejo; stroške pa bodo poplačali potem tisti, ki bodo krivi spoznani, da so pomagali ali se vdeležili onih deputacij (poslanstev), ki so šle na nekatere grajščine prosit njihove njim znane lastnike, deloma prijatelje, naj nikakor ne volijo ustavovercev. General Koller pa je te prošnje vstavil v vrsto „nevarnih demonstracij“, „žuganja“ in „strahovanja“. Na to je šlo mnogo mestjanov iz Kolina k generalu v Prago, pritožiti se zoper neupravičeni ukaz, in po pričah dokazati mu, da nikodar niso nič pregrešili. Al general jim strogo odgovorí: „to meni nič mar, kakošen vtisek deputacija naredí na tega ali unega; po mojih mislih je to strahovanje in dolžnost moja je, to odvrniti“. Tako odpravljena deputacija se je podala do Njegovega Veličanstva v Pešt; tû se jej je reklo, naj prošnjo svojo izročí cesarjevi

pisarni. — Tudi kmetijska družba česka je kar nagloma bila unidan razpuščena, njena pisarnica zapečatena in njeno premoženje v varstvo vladno vzeto. In zakaj spet to? Zato, ker je družba kmetijska zahtevala, naj to, kar česka dežela pošlje v dunajsko razstavo, ondi ostane skupaj na svojem mestu, ne pa, da bi se potaknilo v več prostorij. V seji družbe kmetijske je njen predsednik knez Karol Schwarzenberg vladnemu zastopniku g. Addi kar naravnost rekel, da „česko kraljestvo ne bode služilo v kinčanje Cislajtanije in Čehi na razstavi ne bodo pokrivali nagote nemških avstrijskih dežel“. V tem smislu sta govorila tudi grof Harrach in dr. Trojan, rekši, da, „ko bi imela česka dežela na razstavi svoj poseben prostor, videlo bi se še le, kako beraška je druga Cislajtanija“. Na te govore je bil ces. komisar Adda tako iz sebe, da je pri tej priči zapustil zbor. In nasledek tega je razpust narodne družbe kmetijske, ki je 105 let delala na korist in povzdigo kmetijstva, na katero pa so zdaj nemčurski ustavoverci sum valili, da je glavno gnezdo nasprotovanja vladi pri volitvah! — Tako se godí zdaj Čehom, katerim general Koller neki tudi s tem žuga, da jim prepové izdavanje časnikov. Česki narod pa mirno trpi vse in ne prestopa nikjer postavnih mej, da bi si kjer koli s silo pomagal, za trdno pričakajoč, da vse trpi — le en čas!

Hrvaško. Iz Zagreba. — Še zmirom niso razpisane volitve za deželni zbor, pa tudi ne vé se, kedaj se začne zbor. Eni pravijo, da konec maja meseca, drugi da v prvi polovici junija meseca. To je gotovo, da se tudi o tej zadevi zakon pod klop meče in da Magjaroni delajo, kar jim je drago, kajti ako bi veljal zakon naš, prav zadnji čas bi bil, da bi se bil deželni zbor začel 19. dne tega meseca (aprila). Gotovo je, da Rauch, ban strašanskega spomina, spet agituje za volitve. Al on ne bode Magjaronom na noge pomagal, kateri v prihodnjih volitvah tem bolj gotovo padejo, ker se je grof Lad. Pejačević, mož velike veljave, odpovedal magjaronski stranki, kateri je dosihmal voditelj bil.

— Nadškof zagrebški g. Mihalović se je iz Pešta, kjer je dalje bival, in iz Dunaja vrnil spet v Zagreb nazaj. Po takem so ovržene vse govorice, da popusti škofijo zagrebško.

— Skrejšovski in Oliva, znana česka rodoljuba, sta, kakor „Obzor“ piše, kupila od zagrebškega kapitola rudnik na premog poleg Varaždinskih toplic. S tem se bode ondašnjim okoličanom odprl bogat zaslužek. Nemčurski in magjaronski časniki pa so njunemu potovanju iz Prage v Zagreb podtaknili vsakojake politične nakane, segajoče celó tako daleč, da Čehi in Hrvati združeni kličejo Košuta nazaj.

— V okolici Varaždinski mrje mnogo ljudi na kmetih. „Pučki Prij.“ piše, da bolnik dobí po telesu neki osip, ki kmalu postane višnjevi. Svet misli, da je bolezen kužna, drugi pa menijo, da bolezen izhaja od povžite pokvarjene koruze.

Iz vnanjih držav. — Še ni do dobrega dognano, ali ne bo boja med Angleži in Amerikanci. — Francoska republika se vtrjuje, al ves francoski narod misli na to, kako bi se maščeval nad Nemci za škodo in sramoto v zadnjem boji. To dobro vé Bismark, zato išče zaveznikov; Talijane si je menda že pridobil. — Španjolskemu kralju gré slabo; Španjolci bi si po izgledu Francozev tudi radi osnovali republiko. — Bolni Turčiji prizadevajo mnogo skrbí nezadovoljni podložniki v Albaniji, Ercegovini, Bosni in Bugarski, še več pa junaški Črnogorci in Srbi, ki želijo vdariti se z okrutnim Turčinom. — Rus z mirno dušo zbira svojo veliko

moč, pregleduje bližnje trdnjave, predeluje Sevastopol v trgovsko mesto in pripravlja Nikolajev za luko črnomorskih svojih vojnih ladij. Poleg tega dela tudi na to, da zaceli svojo največo rano, to je, da si sprijazni Poljake. — Nemško cesarstvo se vredjuje kar koli le more; al katoliško duhovstvo Prusiji nasprotuje, ki mu je vzela mnogo pravic. — V Avstriji pa še dolgo ne bo pri kraji duševni boj med centralizmom in federalizmom. Tako je po vsem svetu vse tako nastavljeno, da skor nikjer ni mir zagotovljen.

Novi udje Matični

sprejeti pri XXIV. odborovi skupščini

2. marcija 1872. leta.

Za 1868., 1869., 1870. 1871. in 1872. leto:

Gospod Korošic Davorin, župnik v Banjaloki.

Za 1870., 1871. in 1872. leto:

„ Majnik Miha v Črnemvrhu.

Za 1871. in 1872. leto:

„ Kos France, šestošolec v Ljubljani.

„ Koželj Anton, modroslovec v Bukrezu.

„ Košmelj Janez, kaplan v Radolici.

„ Huth Karol Ljudevit, c. k. vojni kaplan v Gradcu.

„ Tomšič Ljudevit, učitelj na doljnegradskih učionah v Zagrebu.

„ Leban France, kaplan v Biljah.

Za 1871. leto:

„ Knez Jakob, sedmošolec v Celji.

„ Mencinger Ivan, posestnik na Zgoši.

„ Strnad Anton, kmet pri Novemštitu.

„ Anžur Anton, župnik pri sv. Juriji.

„ Kunstelj France, kaplan v Šmarji.

Bukvarnica slovenska v Idriji.

Bukvarnica gospodarska v Krški vasi.

Gospod Kornfeld Edm., kaplan v Ptuj.

„ Plavec Anton, trgovec v Kamniku.

„ Adležič Jurij, učitelj v Kamniku.

„ Levec Janez, trgovec in posestnik v Kamniku.

„ Vizijak Anton, učitelj mestnih šol v Ljubljani.

„ Pirnat Štefan, učitelj v Banjaloki.

„ Arhar France, beneficijant v Voglah.

„ Vrančič Ignacij, kaplan v Čemšeniku.

Za 1872. leto:

„ Jesih Anton, bilježn. pisatelj v Ormužu.

„ Marešič France, kaplan pri sv. Duhu.

„ Treitz Anton, zdravnik v Kočevji.

„ Nekerman France, c. k. uradnik v Kočevji.

„ Projič Janez, kaplan v Fari pri Kostelu.

Žitna cena

v Ljubljani 30. marca 1872.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 6 fl. 30. — banaške 6 fl. 90. — turšice 4 fl. 20. — soršice 5 fl. 20. — rži 4 fl. 20. — ječmena 3 fl. 20. — prosa 3 fl. 50. — ajde 3 fl. 80. — ovsa 2 fl. —. — Krompir 2 fl. 40.

Kursi na Dunaji 2. aprila.

5% metaliki 64 fl. 75 kr.

Narodno posojilo 70 fl. 50 kr.

Ažijo srebra 108 fl. — kr.

Napoleondori 8 fl. 81 kr.

Loterijne srečke:

V Trstu 30. marca 1872: 81. 90. 62. 46. 13.

Prihodnje srečkanje v Trstu 13. aprila.